

УДК 338.242.42

Ю. В. Подмешальська,
к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя
Л. О. Резніченко,
магістрант кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя

DOI: 10.32702/2306-6792.2019.4.88

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ЯК ЗАСОБУ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Yu. Podmeshalska,
Candidate of Economic Sciences, associate professor, associate professor of Zaporizhzhya
State Engineering Academy, Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, Zaporizhzhya
L. Reznichenko,
master of Zaporizhzhya State Engineering Academy, Department of Accounting, Analysis,
Taxation and Audit, Zaporizhzhya

IMPROVEMENT OF THE METHOD OF INTERNAL AUDIT OF WAGES AS A MEANS OF INTERNAL CONTROL AT AN ENTERPRISE

У статті внутрішній аудит заробітної плати розглядається як засіб внутрішнього контролю заробітної плати. Основна мета внутрішнього аудиту заробітної плати як засобу внутрішнього контролю заробітної плати на підприємстві — це об'єктивна оцінка фактичного стану бухгалтерського обліку заробітної плати, виявлення й попередження негативних факторів, які впливають на виконання прийнятих управлінських рішень і на отримання фінансового результату діяльності.

Встановлено, що процес внутрішнього аудиту заробітної плати складається з наступних етапів: планування перевірки; перевірка й оцінка інформації; узагальнення результатів перевірки; контроль виконання заходів; пропозиції для запобігання майбутніх негативних явищ. У статті запропоновано програму внутрішнього аудиту заробітної плати, яка є основним документом аудиторської перевірки. Якщо метою аудиту є перевірка окремих операцій бухгалтерського обліку заробітної плати, то на підставі цієї програми обираються контрольні процедури та методи їх здійснення. Аудитор може обирати форму й перелік аудиторських процедур відповідно до свого професійного судження. Виконання аудиторських процедур оформлюється робочими документами аудитора. Робочі документи аудитора визначають методологічний підхід до процесу аудиторської перевірки.

Через відсутність стандартних форм робочих документів, аудитори відповідно до рівня своєї кваліфікації, практичного досвіду складають форми робочих документів. Пропонуємо зразки форм робочих документів для виконання аудиторських процедур аудиторської перевірки обліку заробітної плати для їх практичного використання.

In the article, internal audit of wages is considered as a means of internal control of wages. The main objective of the internal audit of wages as a means of internal control of wages in an enterprise is to objectively assess the actual state of accounting of wages, to identify and prevent negative factors that affect the implementation of the management decisions and financial results of the activity.

It is established that the process of internal audit of wages consists of the following stages: planning of inspection; verification and evaluation of information; generalization of inspection results; control over the implementation of measures; proposals for preventing future negative events. The article proposes a program of internal audit of wages, which is the main document of the audit. If the purpose of the audit is the verification of individual payroll accounting operations, then on the basis of this program, the control procedures and methods for their implementation are selected. The auditor may choose the form and the list of audit procedures according to his professional judgment.

The audit program is a list of audit procedures that must meet the criteria for approval by management personnel about the accuracy of information, the purpose of the audit and tasks. The form of the program is also arbitrary, the auditor chooses the form and the list of audit procedures according to his professional judgment. The execution of audit

procedures is made by the auditor's working documents. The auditor's working documents determine the methodological approach to the audit process.

The form and content of the working papers is also arbitrary, has an evidentiary component of the qualitative performance of the audit procedure, and strengthens control over the implementation of the audit procedure. Information of working papers is confirmation of conclusions and proposals in the auditor's report. Due to the absence of standard forms of working documents, auditors form working documents in accordance with their level of qualification, practical experience. We offer samples of forms of working documents for the implementation of audit procedures for the audit of payroll accounting for their practical use.

Ключові слова: внутрішній контроль, внутрішній аудит, заробітна плата, облік, єдиний соціальний внесок, нарахування, фонд оплати праці.

Key words: internal control, internal audit, wages, accounting, single social contribution, accrual, wage fund.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Ефективна організація внутрішнього контролю на підприємстві забезпечує прийняття обґрунтованих рішень управлінським персоналом, дозволяє здійснити оптимізацію процесів бухгалтерського обліку, попередження, виявлення та усунення негативних явищ.

Основна мета внутрішнього контролю заробітної плати на підприємстві — об'єктивна оцінка фактичного стану бухгалтерського обліку заробітної плати, виявлення й попередження негативних факторів, які впливають на виконання прийнятих управлінських рішень та на отримання фінансового результату діяльності.

Внутрішній контроль є елементом управлінської політики, який має запобігати впливу негативних явищ на фінансовий результат діяльності на підприємства.

АНАЛІЗ ПУБЛІКАЦІЙ

Вітчизняні науковці, а саме: Ф.Ф. Бутинець, М.Т. Білуха, В.В. Сопко, А.П. Кулаковська, А.П. Макаренко, Т.О. Мєліхова та інші розглядають питання організації внутрішнього контролю заробітної плати у публікаціях та дослідженнях, але, як правило, пов'язують його з внутрішнім аудитом. Авторами розглядаються фундаментальні основи теорії та практики контролю, наводиться перелік контрольних процедур та порядок їх здійснення, але залишаються невирішеними питання, виникають нові, у зв'язку з розвитком інформаційної системи бухгалтерського та управлінського обліку.

У публікаціях частіше розглядаються питання зовнішнього контролю заробітної плати, ніж внутрішнього, це і є однією з причин обмеження практичного використання внутрішнього контролю

лю суб'єктами господарювання. Відсутні загальноприйняті методики організації внутрішнього контролю заробітної плати та його проведення. Відсутність достатніх досліджень впровадження внутрішнього контролю заробітної плати у практичну діяльність стосується й організації та методів внутрішнього контролю бухгалтерського обліку заробітної плати.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — розробка практичних рекомендацій організації та методики внутрішнього контролю заробітної плати на підприємстві.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Для обґрунтованості практичних рекомендацій організації й методики проведення внутрішнього контролю заробітної плати

Таблиця 1. Особливості підходів щодо внутрішнього контролю заробітної плати

Методика внутрішнього контролю витрат на оплату праці	Методика внутрішнього контролю бухгалтерського обліку заробітної плати
<ol style="list-style-type: none"> 1. Перевірка дотримання чинного законодавства з оплати праці. 2. Перевірка правильності й достовірності даних про прийом на роботу робітників, руху та їх звільнення. 3. Аналіз, використання трудових ресурсів, продуктивності праці, заробітної плати. 4. Аналіз виконаної роботи відповідно до кваліфікаційних вимог. 5. Перевірка достовірності й правильності нарахування основної, додаткової заробітної плати, інших компенсаційних виплат, утримань із заробітної плати, нарахування на фонд оплати праці. 6. Перевірка правильності списання витрат на оплату праці. 7. Перевірка правильності, повноти й достовірності нарахування заробітної плати, утримань із заробітної, нарахування на фонд оплати праці відображення в первинних документах обліку, облікових регістрах, фінансовій звітності 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Перевірка відповідності наказу про облікову політику чинному законодавству. 2. Перевірка внутрішніх затверджених Колективного договору, Положень про оплату праці на їх відповідність чинному законодавству. 3. Перевірка розподілу прав і обов'язків серед працівників, їх підпорядкованість. 4. Розробка первинних документів та їх документообіг. 5. Організація ефективного аналітичного та синтетичного бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних із заробітною платою. 6. Розробка контрольних процедур для ефективного контролю нарахування, оподаткування заробітної плати, відображення в первинних документах, облікових регістрах, фінансовій звітності. 7. Розробка заходів для уникнення негативних явищ в обліку і звітності

Таблиця 2. План внутрішнього аудиту заробітної плати

План
внутрішнього аудиту заробітної плати
(відповідно до наказу № ____ від " __ " ____ 2018 р.)

№	Етап	Завдання	Відповідальний	Термін виконання
1.	Організаційний	Призначення відповідальних. Визначення проблемних питань обліку. Визначення джерел інформації. Проведення анкетування робітників бухгалтерії, пов'язаних з обліком заробітної плати. Складання програми перевірки		
2.	Фактичної перевірки	Виконання контрольних процедур відповідно до Програми перевірки		
3.	Узагальнення результатів перевірки	Аналіз виявлених порушень, помилок, недоліків. Розробка пропозицій щодо їх усунення. Підготовка звіту про проведену перевірку		
4.	Контроль усунення виявлених недоліків	Розробити план усунення недоліків та пропозиції щодо раціоналізації організації обліку заробітної плати		

Таблиця 3. Тест оцінки бухгалтерського обліку заробітної плати

№	Зміст питання	Варіанти відповіді		Інформація відсутня	Примітки
		Так	Ні		
1	2	3	4	5	6
1.	Чи слідкуєте Ви за змінами та доповненнями до законодавчо-нормативних актів?				
2.	Відслідковуєте зміни і доповнення до законодавчо-нормативних актів: - один раз на місяць; - один раз рік; - постійно				
3.	Чи забезпечені Ви всіма необхідними нормативними документами?				
4.	Чи були внесені зміни до наказу про облікову політику протягом звітного року, щодо елементів облікової політики обліку заробітної плати?				
5.	Чи були внесені зміни у внутрішні документи, які регламентують оплату праці, протягом звітного періоду?				
6.	Чи були проведені перевірки обліку заробітної плати протягом попереднього звітного періоду?				
7.	Чи були виявлені помилки, порушення, недоліки обліку заробітної плати?				
8.	Чи проводився аналіз виявлених негативних явищ?				
9.	Чи були вжиті заходи по усуненню недоліків за запобігання їх виникнення в майбутньому?				
6.	Чи були проведені перевірки обліку заробітної плати протягом звітного періоду?				
7.	Чи виявлені недоліки обліку заробітної плати?				
8.	Виявлені помилки стосуються: - слабкою організацією бухгалтерського обліку операцій по нарахування, оподаткуванню, видачі заробітної плати; - несвочасним надходженням необхідної інформації; - неправильним оформленням первинних документів? - неправильних дій бухгалтера?				
9.	Чи проводилася податкова перевірка у поточному звітному періоді?				
10.	Чи були виявлені порушення за результатами податкової перевірки?				
11.	За звітний період були скарги працівників: - на помилки в нарахуванні заробітної плати; - на помилки утримань із заробітної плати; - несвочасність нарахування відпускних, лікарняних; - інші скарги?				
12.	Перевірка аналітичного та синтетичного обліку заробітної плати проводиться: - один раз у квартал; - перед складанням фінансової звітності; - не проводиться?				
13.	Чи задовольняють Вас форми первинних документів для обліку заробітної плати?				
14.	Чи дотримується рух первинних документів графіку документообігу?				
15.	Чи є у вас пропозиції, щодо удосконалення організації обліку заробітної плати?				
16.	Чи достатньо управлінському персоналу облікової інформації за виплатами робітникам для прийняття управлінських рішень?				
17.	Чи звертався до Вас управлінський персонал з проханням підготувати необхідну інформацію з питань стосовно нарахування і використання фонду оплати праці?				
18.	Чи достатній інформаційний взаємозв'язок бухгалтерії з: - відділом кадрів; - економічним відділом; - іншими структурними підрозділами?				
19.	Чи звільнялися робітники бухгалтерії протягом звітного періоду?				
20.	На теперішній час у бухгалтерії достатня чисельність?				
21.	Чи всі бухгалтери мають фахову освіту?				
22.	Яким чином Ви підвищуєте свою кваліфікацію: - слідкую за інформацією у періодичних фахових виданнях; - займаюся самопідготовкою; - відвідую семінари; - займаюся на курсах з отриманням сертифікату				

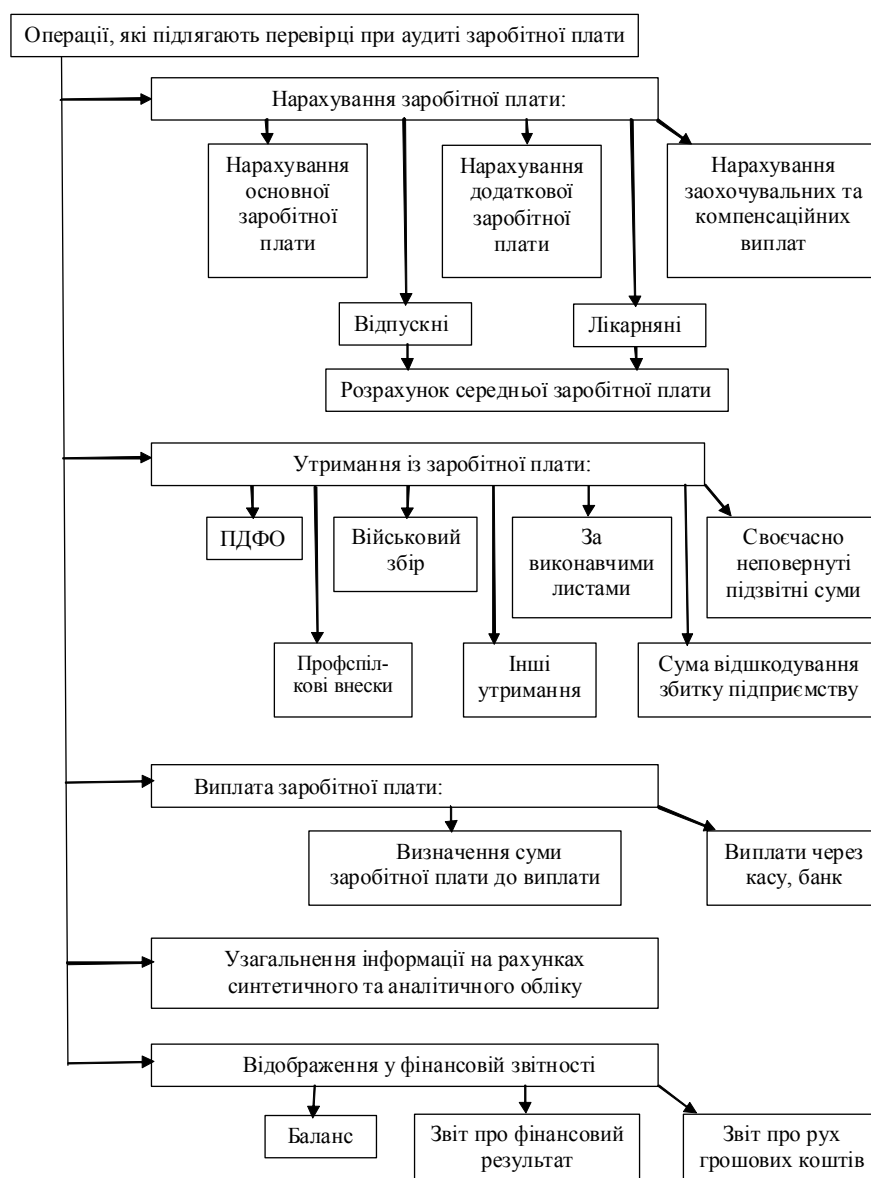

Рис. 1. Операції, які підлягають перевірці в аудиті заробітної плати

рішнього контролю заробітної плати необхідно розрізнити підходи для визначення мети контролю. Існують декілька підходів, наприклад, внутрішній контроль витрат на оплату праці, контроль бухгалтерського обліку заробітної плати. Відповідно й організація внутрішнього контролю буде різною. На нашу думку, особливості таких методик наведені в таблиці 1.

Різниця підходів полягає у тому, що основна мета внутрішнього контролю бухгалтерського обліку заробітної плати — це контроль та перевірка інформації первинних документів, облікових регістрів, фінансової звітності виключно з точки зору правильності, повноти, законності, достовірності нарахування, оподаткування, видачі заробітної плати в бухгалтерському обліку.

Мета внутрішнього контролю витрат на оплату праці — це аналіз витрат на оплату праці, ефективності використання трудових ресурсів, продуктивності праці та їх ефективне використання.

Безумовно, поєднавши визначені методики, ефективність дієвості внутрішнього контролю тільки зростає. На теперішній час, через відсутність єдиних методичних розробок щодо впровадження й організації внутрішнього контролю, суб'єкти господарювання, якщо мають достатньо ресурсів для організації внутрішнього контролю створюють відділ внутрішнього аудиту.

В Україні теоретичні та практичні аспекти організації й методики зовнішнього аудиту заробітної плати розглянуті на достатньому рівні й вони можуть бути використані для організації й методики внутрішнього аудиту.

Таблиця 4. Програма внутрішнього аудиту заробітної плати

№	Перелік аудиторських процедур	Методичні прийоми перевірки	Аудиторські докази	Виконавець	Термін	Індекс РД
1	2	3	4	5	6	7
1.	Перевірка дотримання положень законодавства про працю і оплату праці	Нормативно-правова	Законодавчо-нормативні акти, внутрішні документи			РД-1
2.	Перевірка первинної документації з обліку особового складу	Нормативно-правова, документальна	Нормативні акти, документи первинного обліку особового складу			РД-2
3.	Перевірка фактичної чисельності працюючих	Нормативно-правова, документальна, арифметична	Книга обліку чисельності працюючих, таблиці, розрахункові відомості			РД-3
4.	Перевірка використання фонду оплати праці	Документальна, арифметична	Розрахункова відомість, відомість обліку фонду оплати			РД-4
5.	Перевірка первинних документів з нарахування основної заробітної плати	Документальна, арифметична, взаємна	Табель обліку використання робочого часу, наряд на відрядну роботу, штатний розклад			РД-5-1 РД-5-2
6.	Перевірка правильності, обґрунтованості нарахування премій, надбавок, доплат	Документальна, арифметична	Розпорядчі документи, розрахункова відомість, дані аналітичного обліку			РД-6
7.	Перевірка правильності нарахування відпускних та компенсації за невикористану відпустку	Документальна, арифметична	Накази, довідки, розрахункова відомість, дані аналітичного обліку			РД-7
8.	Перевірка правильності нарахування виплат допомоги з тимчасової непрацездатності	Нормативно-правова, арифметична, взаємна	Листок непрацездатності, довідки, розрахункова відомість, дані аналітичного обліку			РД-8
9.	Перевірка правильності визначення та відображення в обліку утримань із заробітної плати відповідно до чинного законодавства та інших утримань	Арифметична	Розрахункова відомість			РД-9
10.	Перевірка відповідності даних синтетичного і аналітичного обліку	Порівняння, зустрічна	Головна книга, особові рахунки			РД-10
11.	Перевірка надання соціальних гарантій та їх відображення в обліку	Нормативно-правова, арифметична	Законодавчо-нормативні акти, внутрішні документи			РД-11
12.	Перевірка правильності визначення нарахувань ЄСВ на заробітну плату	Нормативно-правова, арифметична	Розрахункова відомість			РД-12
13.	Перевірка правильності визначення забезпечення виплат на відпустки, відображення в обліку його створення та використання	Нормативно-правова, арифметична	Довідки, розрахункові відомості, Головна книга			РД-13-1 РД-13-2
14.	Перевірка обґрунтованості надання матеріальної допомоги та її відображення в обліку	Документальна	Заяви, накази, розрахункові відомості			РД-14
15.	Перевірка правильності визначення та облік депонованої заробітної плати	Документальна, арифметична	Платіжна відомість, платіжні вимоги, виписки банку, Головна книга			РД-15
16.	Перевірка відповідності інформації Головної книги, Журналу 5, 5А, Відомості до них	Документальна	Головна книга, Журнал 5, 5А, Відомості			РД-16
17.	Перевірка відповідності інформації облікових регістрів і фінансової звітності	Документальна, взаємна	Головна книга, Журнал 5, 5А, Відомості, фінансова звітність			РД-17
18.	Перевірка достовірності відображення витрат на оплату праці та відрахувань на соціальні заходи	Документальна арифметична	Статистична звітність, регістри обліку, Звіт про фінансові результати			РД-18
19.	Узагальнення результатів перевірки					

Ми розглядаємо внутрішній аудит у сучасних умовах, як засіб внутрішнього контролю заробітної плати. Хоча деякі фахівці вбачають тотожність внутрішнього аудиту та внутрішнього контролю.

Аудитор при проведенні зовнішнього аудиту заробітної плати суб'єкта господарювання зацікавлений у використанні результатів внутрішнього аудиту, якщо його задовольняють якість проведених контрольних процедур. Використання результатів внутрішнього аудиту скорочує час перевірки та її

вартість, що також є вигідним і для суб'єкта господарювання.

Організація та методика проведення внутрішнього аудиту заробітної плати може бути побудована з використанням методології зовнішнього аудиту, з урахуванням різних факторів. Наприклад, методологія зовнішнього аудиту передбачає, як правило, вибіркового методу проведення перевірки, у той же час внутрішній аудит, як правило, використовує суцільну перевірку.

Таблиця 5. Форма робочого документа РД-1. Перевірка дотримання положень законодавства про працю і оплату праці

Назва внутрішнього документу	Виявлена невідповідність чинному законодавству	Назва нормативного документу, якому не відповідає внутрішній документ	Причина, наслідки порушення	Рекомендації по усуненню розбіжностей
Колективний договір				
Положення про оплату праці				
Інші				

Таблиця 6. Форма робочого документа РД-3. Перевірка фактичної чисельності працюючих

Період перевірки	Кількість працюючих за даними обліку	Кількість працюючих за даними перевірки		Відхилення
		Табель обліку використання робочого часу	Розрахункова відомість	
На 01.01. 20XX р.				
На 01.04. 20XX р.				
На 01.06. 20XX р.				
На 01.09. 20XX р.				
На 01.12. 20XX р.				

Таблиця 7. Форма робочого документа РД-5-1. Перевірка правильності визначення нарахованої основної заробітної плати робітникам за відрядною формою оплати праці

П.І.Б.	Місяць	Первинні документи	Порядок розрахунку	Сума нарахованої основної заробітної плати		Відхилення
				За даними обліку	За даними аудиту	
		Наряд на виконання робіт Нормативні показники	(Фактично виконаний обсяг робіт) x (Розцінка на одиницю)			

Таблиця 8. Форма робочого документа РД-5-2. Перевірка правильності визначення нарахованої основної заробітної плати робітникам за погодинною формою оплати праці

П.І.Б.	Місяць	Первинні документи	Порядок розрахунку	Сума нарахованої основної заробітної плати		Відхилення
				За даними обліку	За даними аудиту	
		Тарифна сітка Табель обліку робочого часу Нормативи підприємства	(Тариф за годину) x (Відпрацьований час) ÷ Фонд робочого часу			

Процес внутрішнього аудиту заробітної плати складається з наступних етапів:

- планування перевірки;
- перевірка й оцінка інформації;
- узагальнення результатів перевірки;
- контроль виконання заходів;
- пропозиції для запобігання майбутніх негативних явищ.

Планування перевірки оформлюється певним документом, назва і форма, якого має довільний характер. Пропонуємо наступну форму документа під назвою "План внутрішнього аудиту заробітної плати" (табл. 2).

Для складання програми внутрішнього аудиту заробітної плати необхідно виконати оцінку організації бухгалтерського обліку та професійної підготовки працівників бухгалтерії. Така оцінка може проводитися шляхом анкетування або тестування.

Пропонуємо проводити тестування робітників бухгалтерії для визначення й оцінки їх

професійних навичків, виявлення проблемних питань з обліку заробітної плати, на думку робітників, для впровадження раціональної та ефективної організації бухгалтерського обліку, діагностування можливих слабких місць в організації обліку й таке інше. Питання тестів повинні відповідати меті проведення тестування. Пропонуємо типовий тест для оцінки бухгалтерського обліку заробітної плати (табл. 3).

Після аналізу проведеного тестування, аудитор визначає контрольні процедури та найбільш слабкі ділянки обліку. Для їх визначення рекомендуємо загальну схему сукупності операцій, пов'язаних з бухгалтерським обліком заробітної плати (рис. 1).

Пропонуємо програму внутрішнього аудиту заробітної плати, яка є основним документом аудиторської перевірки (табл. 4). Якщо метою аудиту є перевірка окремих операцій бухгалтерського обліку заробітної

Таблиця 9. Форма робочого документа РД-7. Перевірка правильності нарахування відпускних

П.І.Б.	За даними обліку	За даними аудиту						Відхилення гр.2– гр.8
	Нарахована сума відпускних	Розрахунковий період	Структура нарахованої заробітної плати	К-сть календарних днів	Середньоденна з/п (гр.4÷ гр.5)	К-сть днів відпустки	Нарахована сума відпускних (гр.6хгр.7)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
					X	X	X	

Таблиця 10. Форма робочого документа РД-9. Перевірка правильності визначення утримань із заробітної плати відповідно до чинного законодавства

П.І.Б.	Місяць	Оподаткований дохід	Податок з доходів фізичних осіб		Відхилення	Військовий збір		Відхилення
			За даними обліку	За даними аудиту		За даними обліку	За даними аудиту	

Таблиця 11. Форма робочого документа РД-12. Перевірка правильності визначення нарахування ЄСВ на заробітну плату

Місяць	Нарахована заробітна плата	Нарахована сума ЄСВ		Відхилення
		За даними обліку	За даними аудиту	
Січень				
Лютий				
...				
Грудень				

Таблиця 12. Форма робочого документа РД-13-1. Перевірка правильності визначення забезпечення на виплату відпускних

Місяць	За даними обліку			За даними аудиту			Відхилення Гр.4-гр.7
	Сума забезпечення	ЄСВ на суму забезпечення	Загальна сума забезпечення гр. 2+гр.3	Сума забезпечення	ЄСВ на суму забезпечення	Загальна сума забезпечення гр.6+гр.7	
1	2	3	4	5	6	7	8
Січень							
Лютий							
...							
Грудень							
Разом:							

Таблиця 13. Форма робочого документа РД-13-2. Перевірка відповідності забезпечення на виплату відпускних у Балансі та Головній книзі

Забезпечення на виплату відпускних	За даними обліку		За даними аудиту		Відхилення	
	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	Гр.2–Гр.4	Гр.3–Гр.5
1	2	3	4	5	6	7
Головна книга						
Баланс						

плати, то на підставі цієї програми обираються контрольні процедури та методи їх здійснення.

За аудиторськими процедурами перевірки складені форми робочих документів (табл. 5 — 15).

Висновки:

Таблиця 14. Форма робочого документа РД-17. Перевірка відповідності залишку заборгованості по заробітній платі облікових регістрів і фінансової звітності

Залишок заборгованості по заробітній платі	На дату звітності				
	01.01. попереднього звітного періоду	01.04.	01.06.	01.09.	01.01. звітного періоду
За даними аналітичного обліку					
Головна книга					
Журнал 5, 5А					
Баланс					
Відхилення :					
- аналітичного обліку від синтетичного					
- аналітичного обліку від зведеного синтетичного обліку					
- аналітичного обліку від Балансу					

Таблиця 15. Форма робочого документа РД-17. Перевірка достовірності відображення витрат на оплату праці та відрахувань на соціальні заходи

Показник	Звіт про фінансові результати	За даними аудиту	Відхилення (2-3)
1	2	3	4
Витрати на оплату праці			
Відрахування на соціальні заходи			

ВИСНОВКИ

Основна мета внутрішнього аудиту заробітної плати як засобу внутрішнього контролю заробітної плати на підприємстві — це об'єктивна оцінка фактичного стану бухгалтерського обліку заробітної плати, виявлення й попередження негативних факторів, які впливають на виконання прийнятих управлінських рішень і на отримання фінансового результату діяльності. Ефективна організація внутрішнього контролю заробітної плати на підприємстві забезпечить прийняття обґрунтованих рішень управлінським персоналом, дозволить здійснити оптимізацію процесів бухгалтерського обліку, попередження, виявлення та усунення негативних явищ.

Література:

1. Меліхова Т.О. Удосконалення методичних підходів до проведення аудиту нарахування та утримання єдиного соціального внеску з підвищення ефективності контролю / Т.О. Меліхова, Т. Віговська // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. — Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2013. — № 5 (194). — Ч. 1. — С. 126—130.

2. Меліхова Т.О. Програма аудиту оподаткування заробітної плати підприємства / Т.О. Меліхова, М. Єременко Матеріали XIX Науково-технічної конференції студентів, аспірантів і викладачів в ЗДІА "Проблеми економічного розвитку у сучасних умовах" (м. Запоріжжя, 2014 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zgia.zp.ua>

3. Меліхова Т.О. Удосконалення обліку та аудиту заробітної плати у казначействі / Т.О. Меліхова, М.М. Іванова [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>

4. Меліхова Т.О., Феофанова І.В., Магда Г.В. Удосконалення методики внутрішнього контролю утримань із заробітної плати та нарахувань на фонд оплати праці. Економіка та держава. — 2019. — № 1. — С. 89—94. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.1.89

5. Подмешальська Ю.В. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник / Ю.В. Подмешальська, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова. — Запоріжжя: ЗДІА, 2017. — 400 с.

6. Подмешальська Ю.В. Зарубіжний досвід оподаткування заробітної плати в системі обліку [Електронний ресурс] / Ю.В. Подмешальська, Н.С. Чакалова // Ефективна економіка. — 2016. — № 5. — Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>

7. Подмешальська Ю.В. Розробка проекту впровадження інформаційних та технологій обліку на підприємстві / Ю.В. Подмешальська // Економіка і управління. — К., 2012. — № 3 (55). — С. 85—90.

8. Подмешальська Ю.В. Удосконалення оцінки якості внутрішнього контролю на підприємстві / Ю.В. Подмешальська // Економічний вісник ЗДІА: збірник наукових праць. — Запоріжжя, 2012. — № 2. — С. 106—114.

9. Подмешальська Ю.В. Оцінка якості обліку в аудиті / Ю.В. Подмешальська // Вісник Дніпропетровського університету. Серія "Економіка". — 2011. — Вип. 5 (4). — С. 265—270.

10. Подмешальська Ю.В. Актуальні аспекти обліку загальноновиробничих витрат / Ю.В. Подмешальська, А.М. Дунда // Схід. Аналітично-інформаційний журнал. — Донецьк. — 2014. — № 2 (128) березень-квітень. — С. 35—40.

11. Подмешальська Ю.В. Удосконалення аудиту управління запасами [Електронний ресурс] / Ю.В. Подмешальська // Ефективна економіка. — 2011. — № 11. — Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>

12. Подмешальська Ю.В. Внутрішній аудит як засіб удосконалення обліку та контролю дебіторської заборгованості [Електронний ресурс] / Ю.В. Подмешальська, Р.Ю. Варварін // Економіка та суспільство. — 2016. — № 7. — Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/161.pdf

13. Подмешальська Ю.В., Феофанов А.К., Осетрова Г.Ю. Облік та аудит адміністративних витрат // Агросвіт. — 2018. — № 23. — С. 38—44. DOI: 10.32702/2306-6792.2018.23.3814

14. Подмешальська Ю.В., Степаненко В.А. Облік витрат на збут // Інвестиції: практика та досвід. — 2018. — № 24. — С. 31—35. DOI: 10.32702/2306-6814.2018.24.31

References:

1. Melikhova, T.O. and Vihovska, T. (2013), "Improvement of methodical approaches to audit

of accrual and maintenance of a single social contribution for improving the effectiveness of control", Visnyk Skhidnoukrayinskoho natsionalnoho universytetu im. V. Dalya, vol. 5, pp. 5, 126—130.

2. Melikhova, T.O. and Yeremenko, M. (2014), "Payroll Tax Audit Program", Materialy XIX Naukovo-tekhnichnoyi konferentsiyi studentiv, aspirantiv i vykladachiv v ZDIA "Problemy ekonomichnoho rozvytku u suchasnykh umovakh", [Materials of the XIXth Scientific and Technical Conference of Students, Postgraduates and Teachers at ZDIA "Problems of Economic Development in Modern Conditions"], available at: <http://zgia.zp.ua> (Accessed 20 Jan 2019).

3. Melikhova, T.O. and Ivanova, M.M. (2018), "Accepting the area and the audit of the treasury", Effektivnaya ekonomika, vol.1, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua> (Accessed 20 Jan 2019).

4. Melikhova, T. Feofanova, I. and Magda, G. (2019), "Improvement of internal control method of deductions from wage and accruals to payroll", Ekonomika ta derzhava, vol. 1, pp. 89—94. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.1.89

5. Podmeshalska, Yu. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), Bukhholders'kyy oblik: navch.-metod. posibnyk, [Accounting: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

6. Podmeshalska, Yu. and Chakalova, N.S. (2016), "Foreign experience of taxation of wages in the accounting system", Efektyvna ekonomika, vol. 5, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua> (Accessed 20 Jan 2019).

7. Podmeshalska, Yu. (2012), "Development of a project for implementation of information and accounting technologies at the enterprise", Ekonomika i upravlinnia, vol. 3 (55), pp. 85—90.

8. Podmeshalska, Yu.V. "Udoskonalennya otsinky yakosti vnutrishn'oho kontrolyu na pidpryyemstvi", Ekonomichnyyvisnyk ZDIA : zbirnyk naukovykh prats, vol.2, pp.106-114.

9. Podmeshalska, Y.V. (2011), "Assessment of accounting quality in the audit", Visnyk Dnipropetrovs'koho universytetu. Seriya "Ekonomika", vol. 5(4), pp. 265—270.

10. Podmeshalska, Yu.V. and Dunda, A.M. (2014) "Actual aspects of accounting of total production costs", Skhid. Analitychno-informatsiynyy zhurnal, vol.2, pp. 35—40.

11. Podmeshalska, Yu.V. (2011), "Improvement of inventory management audit Udoskonalennya audytu upravlinnya zapasamy", Efektyvna ekonomika, vol. 11, Rezhym dostupu do zhurnalu: <http://www.economy.nayka.com.ua> (Accessed 20 Jan 2019).

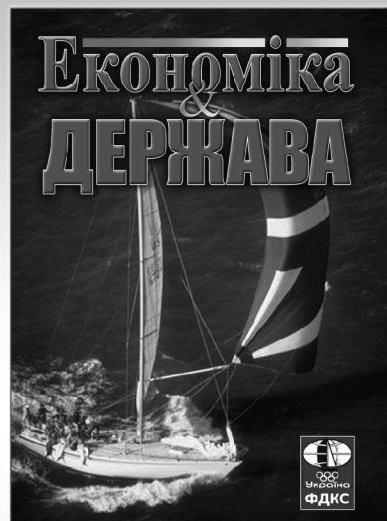
12. Podmeshalska, Y.V. and Varvarin, R.Yu. (2016), "Internal audit as a means of improving the accounting and control of accounts receivable", Economics and Society, vol.7, available at: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/161.pdf (Accessed 20 Jan 2019).

13. Podmeshalska, Yu. Feofanov, L. and Osetrova, G. (2018), "Accounting and audit of administrative expenses", Agrosvit, vol. 23, pp. 38—44. DOI: 10.32702/2306-6792.2018.23.38

14. Podmeshalska, Yu. and Stepanenko, V. (2018), "Accounting for sales costs", Investytsiyi: praktyka ta dosvid, vol. 24, pp. 31—35. DOI: 10.32702/2306-6814.2018.24.31

Стаття надійшла до редакції 09.02.2019 р.

**Науково-практичний журнал
«ЕКОНОМІКА ТА ДЕРЖАВА»**

Передплатний індекс: 01751

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових

видань України з ЕКОНОМІКИ

www.economy.in.ua

e-mail: economy_2008@ukr.net

тел.: (044) 223-26-28

(044) 458-10-73